

The Ecotourism in Hoi An, an Ancient Town, Quang Nam Province, Vietnam

Vu Trong Quyen¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
16/10/2563	07/12/2563	09/02/2564	17/02/2564

Abstract

The purposes of the research were to study the state and the formation of The Ecotourism Management in Hoi An Ancient Town at Quang Nam, Vietnam. It was a qualitative research methods. The sample consisted of 30 people in Hoi An ancient town at Quang Nam Province, Vietnam. Chosen by the purposive random sampling. The instrument used in this research was interview form. The data were statistically analyzed with ATLAS.ti program

The results of this research show that (1) Planning: The central government of Vietnam has created a construction conservation project, architectural work, house building for preparing to be registered as a World Heritage Site in 1997 by the criteria of UNESCO (2) Organization: Vietnam organized a tourism promotion organization, the World Heritage Town of Hoi An at Quang Nam Province for the management, conservation and promotion of the values of World Heritage Sites (3) The command: as Vietnam is ruled under socialist system with the Communist Party of Vietnam has constitutional supremacy. Also has a role and duty in setting management guidelines in all aspects (4) Coordination: Coordination with UNESCO to hold an international conference and find out ways to protect the World Cultural Heritage Area in 2003 and 2005, also to establish sustainable conservation measures for the intangible cultural heritage area (5) Construction control for residential buildings that encroach on the historic site and pricing control (6) Budget management Investing in human resource development in order to maintain a sustainable national identity, culture, traditions and core values (7) Performance reporting, according to the solution to the environmental protection

¹ UdonThani Rajabhat University, Email-vutrongquyen1991@gmail.com

problem in the world heritage site Hoi An ecotourism, establishing a route connecting historic areas natural landscape And the Lao Cham Islands

Keyword: The Ecotourism in Hoi An, an Ancient Town.

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกว๋างนาม ประเทศเวียดนาม

Vu Trong Quyen ²

บทคัดย่อ

การวิจัยการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกว๋างนาม ประเทศเวียดนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกว๋างนาม ประเทศเวียดนาม และการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกว๋างนาม ประเทศเวียดนาม ทำการวิจัยโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์ข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selecting) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างมาจากกรอบแนวคิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิจัยเชิงคุณภาพ ATLAS.ti และแปลผลด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา พบว่า 1) ด้านการวางแผน รัฐบาลกลางเวียดนามจัดทำโครงการอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างงานด้านสถาปัตยกรรมอาคารบ้านเรือน เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในปี ค.ศ. 1997 ตามเกณฑ์ขององค์การยูเนสโก 2) ด้านการจัดองค์การ ประเทศเวียดนามจัดโครงสร้างองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกฮอยอัน จังหวัดกว๋างนาม เพื่อการบริหารจัดการอนุรักษ์และส่งเสริมคุณค่าของแหล่งมรดกโลก 3) ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ประเทศเวียดนามปกครองในระบบสังคมนิยมโดยมีพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนามมีอำนาจสูงสุดตามรัฐธรรมนูญ มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทุกด้าน 4) ด้านการประสานงาน มีการประสานงานกับองค์การยูเนสโก เพื่อจัดการประชุมระดับนานาชาติ เพื่อหาแนวทางป้องกันพื้นที่เขตมรดกโลกทางวัฒนธรรม ปี ค.ศ. 2003 และ 2005 เพื่อสร้างมาตรฐานในการอนุรักษ์เขตมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอาจจำเป็นต้องได้อย่างยั่งยืน 5) ด้านการควบคุมการก่อสร้างอาคารบ้านพักอาศัยที่รูก้าเขตโบราณสถาน การควบคุมราคาสินค้า 6) ด้านการบริหารงบประมาณ การลงทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมหลักของชาติให้ยั่งยืน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ตามแนวทางแก้ไขปัญหาการปกป้องภูมิทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองมรดกโลกฮอยอัน และการจัดทำเส้นทางเชื่อมโยงพื้นที่ประวัติศาสตร์ ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติชายฝั่งทะเล และหมู่เกาะลาวจาม

คำสำคัญ : การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณ

² มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, Email-vutrongquyen1991@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบัน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับการส่งเสริมให้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืน และใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มุ่งหวังให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวแหล่งธรรมชาติต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ ผลิตผลิตภัณฑ์ทัศนียภาพและวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนต่าง ๆ โดยไม่ทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ ขณะเดียวกันก็สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม (The Ecotourism Society, 1991) ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวมีแนวทางในการพัฒนามิติทางสังคม วัฒนธรรม ควบคู่ไปกับมิติทางด้านเศรษฐกิจทำให้เกิดการปรับตัว โดยเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยให้ชุมชนเป็นฐานในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของการจัดการทรัพยากร เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างสมดุล ซึ่งถือเป็นการจัดการท่องเที่ยวทาง เลือกใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวผสมผสานความมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชนโดยไม่กระทบกับการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน จนเกิดความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น (Angsukanjanakul, J., 2018)

ขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวกลายเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญของโลก เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ลงทุนน้อย แต่สามารถนำเงินตราและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเวียดนามในปี 2018 จำนวน 31,152 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (Viet Nam National Tourism Administration, 2018) นับว่าเป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้น รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก (Angsukanjanakul, J., 2018) เมืองฮอยอัน ในประเทศเวียดนาม ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกใน ปี ค.ศ.2008 สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองนี้จำนวน 1,105,490 คน แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป 10 ปี (ค.ศ. 2018) มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเป็น 5,083,459 คน (Viet Nam National Tourism Administration, 2018)

เมืองฮอยอัน มีประวัติความเป็นมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 และรอดพ้นการทำลายล้างจากทหารอเมริกันในช่วงสงครามเวียดนาม ซึ่งทำให้เขตประวัติศาสตร์ของเมืองได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากยูเนสโกในปี 1999 จากความงามและเป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมบ้านเรือน ทำเลของเมืองที่มีแม่น้ำไหลผ่าน และมีศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ เมืองฮอยอัน มีถนนสายเล็ก ๆ และคับแคบทำให้เมืองนี้หนาแน่นไปด้วยคลื่นนักท่องเที่ยว จนถนนบางแห่งไม่เหลือพื้นที่ให้คนเดิน ขณะที่เจ้าของอาคารเก่าแก่ก็พร้อมใจกันเปลี่ยนธุรกิจของตัวเองเป็นร้านค้าและ ร้านค้าที่รองรับแต่นักท่องเที่ยวอย่างเดียว รวมไปถึง บริเวณทางเข้าเมืองที่ตลาดล้าไปด้วยรถบัสที่จอดรอกลุ่มของนักท่องเที่ยวเต็มไปหมด สร้างทัศนียภาพอันไม่น่าประทับใจให้ผู้มาเยือน

ตั้งแต่ทางเข้า บรรยากาศของเมืองแห่งการท่องเที่ยวก็กดดันให้เจ้าของพื้นที่ดั้งเดิมต้องย้ายออกไปอยู่นอกเมืองโดยปริยาย จากเมืองที่เปี่ยมไปด้วยเสน่ห์ของวิถีชีวิตดั้งเดิมที่สอดรับไปกับสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นสวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวนั้น ทำให้ถูกมองว่า เมืองโบราณฮอยอัน ในวันนี้ไม่ต่างจากสวนสนุกสำหรับนักท่องเที่ยว รวมไปถึงความเจริญเติบโตของเมืองโดยรอบที่ขาดการควบคุม โดยเฉพาะการก่อสร้างโรงแรมขนาดใหญ่ และการลักลอบขุดน้ำใต้ดินในเขตก่อสร้าง ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับน้ำใต้ดินของเขตโบราณสถาน และมีผลต่อความมั่นคงของโครงสร้างตัวอาคารในระยยะยาว ในขณะที่ความพยายามจะอนุรักษ์ภายในเขตเมืองมรดกโลกก็ไม่ใช่เรื่องง่าย (Chonchoetsin, S., 2000) และปัญหาสำคัญที่สุดยิ่งกว่านี้ก็คือ การไม่มีแผนการจัดการพื้นที่โดยรอบเขตเมืองมรดกโลกซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะต้องอนุรักษ์ ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นพื้นที่รองรับการก่อสร้างเพื่อการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ และไม่อาจปฏิเสธการพัฒนาที่ขาดการควบคุมและวางแผนการจัดการที่ยั่งยืนกำลังจะทำให้ลายโบราณสถานเมืองมรดกโลกโดยทางอ้อม (Wiphatpoomprathet, T., et al., 2018) ด้วยความสำคัญ of ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยได้ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง จึงสนใจศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกวางนาม ประเทศเวียดนาม”

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกวางนาม ประเทศเวียดนาม ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) กับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกวางนาม ประเทศเวียดนาม เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดการจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์ข้อมูลจาก (1) เจ้าหน้าที่ยูเนสโก (UNESCO) จำนวน 1 คน (2) เจ้าหน้าที่รัฐด้านการท่องเที่ยวเมืองฮอยอัน จำนวน 2 คน (3) เจ้าหน้าที่รัฐด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกวางนาม จำนวน 2 คน (4) เจ้าของ/ผู้ให้บริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 9 แห่งๆละ 2 คน (รวม 18 คน) (5) นักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม และชาวต่างประเทศ 7 คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการวิจัยในเมืองฮอยอัน จังหวัดกวางนาม ประเทศเวียดนาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์(1) เจ้าหน้าที่ยูเนสโก (UNESCO) จำนวน 1 คน (2) เจ้าหน้าที่รัฐด้านการท่องเที่ยวเมืองฮอยอัน จำนวน 2 คน (3) เจ้าหน้าที่รัฐด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกวางนาม จำนวน 2 คน (4) เจ้าของ/ผู้ให้บริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 9 แห่งๆละ 2 คน (รวม 18 คน) (5) นักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม และชาวต่างประเทศ 7 คน มาตรวจสอบแบบสามเส้าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

แอตลาส ทีไอ. แล้วแปลผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ แอตลาส ทีไอ. (Anthachai, S., 2018) แล้วแปลผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์

4. สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ โดยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัย

สภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกวางนาม ประเทศเวียดนาม พบว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน 1) ด้านการวางแผน รัฐบาลกลางเวียดนามจัดทำโครงการอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างทางด้านสถาปัตยกรรมอาคารบ้านเรือนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในปี ค.ศ. 1997 ตามเกณฑ์ขององค์การยูเนสโก มีลักษณะของสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นเป็นการผสมผสานของพหุวัฒนธรรมที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเป็นเมืองท่าพาณิชย์ในระดับนานาชาติ และเป็นตัวอย่างของสถานที่ที่ได้รับการอนุรักษ์อย่างดีเยี่ยมในฐานะที่เป็นเมืองท่าทางการค้าที่สำคัญของทวีปเอเชีย 2) ด้านการจัดองค์การ ประเทศเวียดนามจัดโครงสร้างองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกฮอยอัน จังหวัดกวางนาม เพื่อการบริหารจัดการอนุรักษ์และส่งเสริมคุณค่าของแหล่งมรดกโลก โดยมีคณะกรรมการระดับประเทศ และระดับการปกครองท้องถิ่น ร่วมมือกันวางแผนนโยบายและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 3) ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ เนื่องจากประเทศเวียดนามปกครองในระบบสังคมนิยมโดยมีพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนามมีอำนาจสูงสุดตามรัฐธรรมนูญ มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทุกด้าน มีโครงสร้างการปกครองทั้ง ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลกลาง และการปกครองท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด หน้าที่บริหารจัดการให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ จำแนกเป็นระดับจังหวัดและเทียบเท่าระดับเมืองและระดับตำบล 4) ด้านการประสานงาน มีการประสานงานกับองค์การยูเนสโก เพื่อจัดการประชุมระดับนานาชาติ เพื่อหาแนวทางป้องกันพื้นที่เขตมรดกโลกทางวัฒนธรรม ปี ค.ศ. 2003 และ 2005 เพื่อสร้างมาตรการในการอนุรักษ์เขตมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอายุจับต้องได้อย่างยั่งยืน โดยการประสานขอความร่วมมือจากต่างประเทศ 5) ด้านการควบคุม เทศบาลเมืองฮอยอันออกกฎหมายมาบังคับใช้ในพื้นที่เมืองโบราณฮอยอัน โดยยึดหลักพื้นฐานการควบคุม 4 ประการ ได้แก่ การควบคุมคน ในการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนตามเกณฑ์ที่กำหนดของ UNESCO การควบคุมเงิน คณะกรรมการประชาชนจังหวัดกวางนามอนุมัติเงินลงทุนกู้ยืม เพื่อซ่อมบำรุงแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมของโลกในเมืองฮอยอัน โดยไม่มีดอกเบี้ยภายในระยะเวลา 3 ปี การควบคุมอัตราค่าเข้าชมสถานที่แหล่งมรดกโลกฮอยอัน 180 บาท เป็นต้น ควบคุมวัสดุสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ในการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนในเขตเมืองเก่ามรดกโลก เขตที่ 1 ไม่ให้มีสิ่งก่อสร้างใดๆ เพื่อปกป้องดูแลเมืองเก่าอยู่ในสภาพเดิมส่วนในเขตที่ 2 ซึ่งอยู่รอบนอกอาจมีการก่อสร้างใหม่ได้แต่ต้องไม่กระทบกับโครงสร้าง สถาปัตยกรรมเดิมและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อ

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางนิเวศวิทยา และการควบคุมการจัดการพื้นที่เมืองมรดกโลก โดยการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารควบคุมดูแลตั้งแต่ระดับคณะกรรมการประชาชนจังหวัดกาฬนาแกม กรมวัฒนธรรม การกีฬาและคณะกรรมการจัดการมรดกเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งมีตัวแทนของหมู่บ้าน / กลุ่มหมู่บ้าน และชุมชนท้องถิ่น มีหน้าที่บริหารจัดการและส่งเสริมคุณค่าของแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นทุกระดับ 6) ด้านบริหารงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมตามโครงการอนุรักษ์โบราณสถานเมืองเก่าฮอยอัน มรดกโลกในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (2552 - 2562) พบว่า มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 ต่อปีคิดเป็นร้อยละ 60 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นค่าเช่าที่พักโรงแรมต่าง ๆ ส่วนค่าอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 25 ค่าเช่าชมสถานที่ร้อยละ 5 และอื่น ๆ ร้อยละ 10 นอกจากนี้ เวียดนามยังได้ตั้ง เป้าหมายไว้ในปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในเวียดนาม 17-20 ล้านคน จะมีรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 22,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 7) ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานมีรายงานผลการปฏิบัติงานดังนี้ การประชุมร่วมกับประเทศภาคี อินเดีย ญี่ปุ่น อิตาลี โปแลนด์ โมร็อกโค แคนาดา รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา ในการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมโลกในเมืองฮอยอัน เพื่อฉลองครบรอบ 20 ปีของการเป็นมรดกโลกของเมืองฮอยอัน วันที่ 4 ธันวาคม 2542 - 4 ธันวาคม 2562 และครบรอบ 10 ปี ของหมู่เกาะกัลลาจาม ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นเขตสงวนชีวมณฑลโลก เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2552 - 26 พฤษภาคม 2562 การวิจัยทางวิทยาศาสตร์เมื่อปีพ.ศ. 2542-2562 เกี่ยวกับประวัติศาสตร์โบราณคดี เทศกาล ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม การทำอาหารและหมู่บ้านหัตถกรรมของเมืองมรดกโลกฮอยอันทั้ง 8 แห่ง และการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู่มรดกโลกทางวัฒนธรรมเมืองฮอยอันในโรงเรียนประถมศึกษาปีที่ 1,6 พร้อมกับคู่มือครูในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอน การสำรวจพิพิธภัณฑ์ ประกวดการเขียน การวาดภาพ ประกวดการพูด “ฉันทเป็นไกด์นำเที่ยว” ภาษาอังกฤษและภาษาเวียดนามและการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกาฬนาแกม ประเทศเวียดนาม ครั้งนี้ มีข้อที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกาฬนาแกม ประเทศเวียดนาม พบว่า รัฐบาลกลางเวียดนามได้จัดทำ แผนปฏิบัติการการอนุรักษ์สิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมที่ชำรุดทรุดโทรมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรงสวยงาม ออกกฎหมายเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมเมืองฮอยอัน กำหนดกลยุทธ์ทิศทางการพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน อนุมัติงบประมาณพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองฮอยอัน ในปี พ.ศ. 2555-2568 และแผนการอนุรักษ์ส่งเสริมคุณค่าของมรดกโลกหมีเขิน ในปีพ.ศ. 2551-2563 ด้านการจัดองค์การ มี

.....

โครงสร้างองค์การ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงสุดคณะกรรมการพรรค สภาแห่งชาติ ระดับบริหารหรือรัฐบาลกลาง และระดับท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ ประเทศเวียดนามมีระบบการปกครองแบบสังคมนิยมโดยพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม มีอำนาจสูงสุดตามรัฐธรรมนูญ กำหนดนโยบาย การแต่งตั้งประธานาธิบดี ให้การรับรองหรือถอดถอนนายกรัฐมนตรี ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลกลาง ประกอบด้วย ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละจังหวัด มีคณะกรรมการประชาชนทำหน้าที่บริหารจัดการภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ด้านการประสานงานติดต่อกับองค์กรระหว่างประเทศ และระดับนานาชาติ เพื่อหาแนวทางการป้องกันรักษามรดกโลกทางวัฒนธรรม ในปี ค.ศ. 2003 และ 2005 อาทิ องค์กรพันธมิตรพื้นที่ชุ่มน้ำ (WWF) องค์กรส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาระหว่างประเทศ (FIDR) รัฐบาลประเทศอิตาลี และยูเนสโก ด้านการควบคุม จำแนกเป็นการควบคุมคน ห้ามมิให้ก่อสร้างอาคารบ้านเรือนในเขตเมืองโบราณ การควบคุมเงินอนุมัติเงินกู้ยืมตามโครงการลงทุนเงินกู้ยืมเพื่อซ่อมบำรุงมรดกทางวัฒนธรรมของเมืองฮอยอันโดยไม่มีดอกเบี้ยภายใน 3 ปี การควบคุมวัสดุสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ในการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนในเขตเมืองเก่ามรดกโลก การควบคุมการจัดการพื้นที่เมืองเก่ามรดกโลก โดยคณะกรรมการประชาชนจังหวัดกวางนาม กรมวัฒนธรรมการกีฬา และการท่องเที่ยว บริหารจัดการรายได้จากการท่องเที่ยวในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา (2552-2562) มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 60 ของรายได้ทั้งหมด ด้านการแสดงผลการปฏิบัติงานการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โบราณคดี เทศกาล ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม การทำอาหารและหมู่บ้านหัตถกรรมของเมืองมรดกโลกฮอยอัน (พ.ศ.2542-2562) และรายงานผลการประชุมร่วมภาคีนานาชาติในการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมโลกในเมืองฮอยอัน เพื่อฉลองครบรอบ 20 ปี ของการเป็นมรดกโลก (พ.ศ. 2542 - 2562) สอดคล้องกับ (Sucharit, B. and Sucharit, C., 2017) ที่ทำการศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลนางพญา จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า มี 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชน การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวจากสถาบัน การศึกษา การพัฒนาผู้นำและคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง การสร้างเครือข่ายของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง และการประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 8 ด้าน ดังนี้ ด้านพื้นที่ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความมีชื่อเสียง ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และการศึกษาของ (Loveemongko, R.,2009) พบว่า การท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกทำให้เศรษฐกิจพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ระบบสาธารณูปโภคดีขึ้น ถนนหนทางสะอาดขึ้นเนื่องจากการได้เป็นเมืองมรดกโลก ส่วนผลกระทบด้าน ค่าครองชีพ ของคนในพื้นที่สูงขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการท่องเที่ยวในท้องถิ่นอยากจะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศมากกว่าเพราะได้ราคาสูงกว่าปกติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวิถีชีวิตดีขึ้นจากเดิม ทำให้

รัฐบาลท้องถิ่นต้องออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับการบริหารจัดการพื้นที่ การปรับปรุงโครงสร้างด้าน สาธารณูปโภคพื้นฐาน และผลิตมีคฤเทศก์ท้องถิ่น ปลูกฝังแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และมี ศักยภาพสามารถถ่ายทอด องค์ความรู้และความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ความ เชื่อในโบราณสถานเมืองมรดกโลกฮอยอันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านความสัมพันธ์ของการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทั้ง 7 ด้าน สอดคล้องกับ แนวคิดหลักการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืนของ (Kaewsuriya, R., 2002) พบว่า การ อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดีเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวมรดกทางธรรมชาติและมรดกทาง วัฒนธรรมที่มีอยู่แต่ดั้งเดิมอย่างเพียงพอหรือใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยลดการบริโภคและใช้ทรัพยากร ที่เกินความจำเป็น ผู้รับผิดชอบการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องร่วมกันวางแผนกับผู้เกี่ยวข้องจัดการการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติสังคม และวัฒนธรรม

2) รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองโบราณฮอยอัน จังหวัดกวางนาม ประเทศเวียดนาม พบว่า ด้านการวางแผน รัฐบาลกลางอนุมัติแผนการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของ โลกใหม่จีน ปีพ.ศ. 2551 - 2563 และพ.ศ. 2563 - 2573 เพื่อวางแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับการบริหาร จัดการอนุรักษ์และส่งเสริมคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมของโลก และสร้างเส้นทางเชื่อมโยงแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ด้านการจัดองค์การ คณะกรรมการประชาชน จังหวัดกวางนาม กรมวัฒนธรรม การกีฬาและการท่องเที่ยวเมืองฮอยอัน จัดกิจกรรมส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกอย่างยั่งยืน โดยศูนย์วัฒนธรรมกีฬาและวิทยุ โทรทัศน์ และคณะกรรมการท่องเที่ยวอำเภอแคมถัน เป็นผู้รับผิดชอบ ด้านการบังคับบัญชาสั่งการ กรม วัฒนธรรม การกีฬาและการท่องเที่ยว ดำเนินการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแนว ปฏิบัติตามมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวมรดกทางวัฒนธรรมของโลก และ การพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพในชุมชนให้มีคุณภาพ ด้านการประสานงาน รัฐบาลกลาง และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกวางนาม ติดต่oprสานงานกับหน่วยงาน องค์ระดดับนานาชาติ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ด้านอาชีพ การลงทุนพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกฮอยอัน ด้านการควบคุม การก่อสร้างอาคารบ้านเรือนที่พักอาศัยที่รูก้าเขตโบราณสถาน การควบคุมราคาสินค้า อัตราค่าเข้าชม แหล่งท่องเที่ยวด้วยมาตรการเด็ดขาด ด้านการบริหารงบประมาณการลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และค่านิยมหลักของชาติอย่างเป็นระบบให้ยั่งยืน และด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแนวทางแก้ไขปัญหาการปกป้องภูมิทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อมใน แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองมรดกโลกฮอยอัน โดยการจัดทำเส้นทางเข้าออกเชื่อมโยงพื้นที่มี ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ภูมิทัศน์ทางธรรมชาติชายฝั่งทะเลและหมู่เกาะลาวจามอย่างหลากหลาย

สอดคล้องกับการศึกษาของ (Wiphatpoomprathet, T., et al., 2018) ส่วนแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหน่วยงานของรัฐ มีการจำหน่ายบัตรเข้าชมแหล่งโบราณสถานเพื่อนำเงินมาบริหารจัดการอนุรักษ์เมืองมรดกโลก และจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ (Petsathit, P., 2016) ทำการศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า มีแผนปฏิบัติการจัดการท่องเที่ยวที่มุ่งให้พัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยจัดการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพราะมีจุดเด่นของการเป็นเมืองมรดกโลก มีกลไกการขับเคลื่อน คือ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในท้องถิ่น โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับแนวคิดของ Mariana Vecco นักวิจัยประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม Erasmus University รอตเทอร์ดัม เนเธอร์แลนด์ (Chonchoetsin, S., 2000) กล่าวถึง มาตรการการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกไว้ว่า ประการที่หนึ่ง การออกมาตรการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวโดยเร่งด่วน ประการที่สอง การเข้มงวดกับแผนการควบคุมการก่อสร้าง และการพัฒนาพื้นที่โดยรอบเขตมรดกโลกที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ buffer และ core zone ประการที่สาม ทบทวนกิจกรรมการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่มรดกโลกโดยรอบอย่างจำกัด และควบคุมรูปแบบทางธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อสถานะการท่องเที่ยวที่ล้นเกิน และประการสุดท้าย ให้บูรณะพื้นที่ที่ได้รับผลเสียหายจากการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ่งที่จะต้องรีบเร่งดำเนินการแก้ไขคือ การสร้างจิตสำนึกในการเคารพคุณค่าของสถานที่ที่เป็นมรดกโลกทุกแห่งให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนของพื้นที่อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำแผนพัฒนาระบบโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน ด้านถนนหนทางที่คับแคบให้กว้างขวางสามารถรองรับรถบัสที่นำนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองโบราณฮอยอันได้อย่างเพียงพอ รวมทั้ง สถานที่บริการสุขอนามัยให้มีความสะอาด สะอาด ปลอดภัย และมีจำนวนเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

2. การควบคุมและจำกัด จำนวนนักท่องเที่ยว รวมทั้ง รถบัสที่นำนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองมรดกโลกฮอยอันจำนวนมาก แต่พื้นที่รองรับของเมืองมรดกโลกมีเพียง 180 ไร่ ทำให้เกิดความแออัดเบียดเสียดในพื้นที่คับแคบ ไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจำนวนมากได้ ก่อให้เกิดปัญหามลพิษภูมิทัศน์ระบบนิเวศและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมและมรดกโลกทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก มิใช่ว่าต้องการแต่เพียงจำนวนเงินค่าเข้าชมเมืองมรดกโลก เพื่อไปพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศแต่เพียงอย่างเดียว

3. การบริหารจัดการระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยวในเมืองมรดกโลก จะต้องมีการประกันชีวิตและทรัพย์สินให้แก่นักท่องเที่ยว

.....
ทุกคนในการเข้ารับบริการกิจกรรมการท่องเที่ยว อาทิเช่น การนั่งเรือตะกร้าชมป่ามะพร้าวไปเหมา การเดินทางไปชมหมู่เกาะลาวจาม หุบเขาหมีเขิน และมรดกโลกทางธรรมชาติทางทะเล เป็นต้น

4. รัฐบาลกลาง กรมวัฒนธรรมการกีฬาและการท่องเที่ยวเมืองฮอยอันจะต้องจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในเมืองมรดกโลกฮอยอัน เพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาจุดบกพร่อง ส่งเสริมจุดแข็งให้มีประสิทธิภาพ

References

- Angsukanjanakul, J. (2018). *Sustainable community floating market tourism management model in the lower central provinces*. Bangkok: Valaya Alongkorn Rajabhat University.
- Anthachai, S. (2018). *Focusing on the market within the tourism of Thailand and Vietnam*. Udon Thani: Udon Thani Rajabhat University.
- Chonchoetsin, S. (2000). *Vietnam and the country's reforms according to Doi Mei policy (1986-1996)*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Kaewsuriya, R. (2002). *Discovering Thai Seas Garden of Underwater Paradise*. Bangkok: Duangkamon Printing.
- Loveemongko, R. (2009). *Problems and satisfactions of French tourists while staying in Hotels in Thailand*. Chiang Mai: Chiang Mai University.
- Petsathit, P. (2016). Sustainable Tourism Management Strategy of Kamphaeng Phet Province. *Western University Research Journal of Humanities and Social Science*. 2 (2), May – August.
- Sucharit, B. and Sucharit, C. (2017). *Model of community-based tourism management in Nang Phaya Sub-district, Tha Pla District, Uttaradit Province*. Uttaradit: Uttaradit Rajabhat University.
- Wiphatpoomprathet, T, et al. (2018). Guidelines for managing cultural tourism in Hoi An, Vietnam. *RMUTSV Research Journal*, 10(3), 398-410.

